

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris D. Hludowici Blosii Abbatis Lætiensis Ordinis S. P. N. Benedicti Tomus Posterior Margaritum Spirituale

Blois, Louis de

Monasterii Campidonensis, 1672

Cap IV. Jesus capitur, ligatur, impiè tractatur, ad Annam ducitur, & à Petro
abnegatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45885](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45885)

CAPUT IV.

Iesus capitur, ligatur, impiè tractatur, ad Annam ducitur, & à Petro abnegatur.

DOMINICAR PASSIONIS EXPLICATIONE.
turbam odiis ferocem armisq; terribilem sine reo ullo percussit, repulit, stravit virtute Divinitatis latentis. (DEUS enim latebat in carne) Quid iudicaturus faciet, qui iudicandus hoc fecit? Quid regnaturus poterit, qui moriturus hoc potuit? Hæc Augustinus. Post hoc signum, iterum eis surgendi fecit potestatem, ipsos quali à morte suscitans, dixitq; secundò ad eos:

Quanta ergo potestatem iudicandi? Ego sū, Verba parati sume resignationis pro salute nostra.
Quem queritis? Illi autem dixerunt: Iesum Nazarenum. Respondit Iesus: Dixi vobis, quia ego sum. Ac si diceret: Paratus sum implere voluntatem Patris mei, & offerre me ipsum hostiam vivam ad honorem & gloriam Patris, pro salute hominum. Paratus sum antiquum illud hostis maligni delere chirographum Sanguine meo, & hominem ab æterna morte redimere. Certè Pontifex vester vaticinatus est, necesse esse, ut unus moriatur homo pro populo, ne tota gens pereat. Ille ergo homo ego sum. Ego ego sum agnus ille innocens, pro salute populi offerendus. Ego sum quem queritis. Capite me, rapite me, ligate me, ad mortem quoque ipsam ducite me. Ceterum finite hos abire. Nulla vobis in discipulos meos facta potestas est: in me solum potestis desævire. O amor ineffabilis! O verè bonus pastor! En ut in finem dilexit oculos suas, opponens se pro illis luporum dentibus.

Joan. II.
In ipsa sui comprehensione discipulis consultis.

Joan. II.
In ipsa sui comprehensione discipulis consultis.

Joan. II.
In ipsa sui comprehensione discipulis consultis.

1. Lenitas Christi erga milites ipsum captivum.
2. Rationabilis & pia ponderatio, quanta Christus in hac comprehensione tormenta pertulerit.
3. Attende hinc acerbiter passionis, amorem patientiæ & ingratitude tuam.
4. Christi à militibus comprehensio graphice in Psalmis delineata est idea.
5. Accensio frigiditatis cordis nostri cum ardentissimo Christi amore erga nos.
6. Fuga discipulorum: quantumq; eos puduerit, quomodo Magistro suo condoluerint.
7. Iesu sanas auriculam Malchi.
8. Ad Annam ducitur vincens, & inter discipulorum saturatur opprobriis.
9. Humilibus responsis ad interrogata Pontificii doctrinam suam constanter defendens, à lapam à servo inflictam mansuete perferens.
10. Tanta mansuetudo nostram arguit impatentiam & iracundiam.
11. Petrus ab ancilla territus Christum abnegat: sed ad se reversus plorat, & poenitet.
12. Dolor & compassio Christi ex lapsu Petri, discipulorumq; suorum.

TUNC verò ingenti cum ferocitate ceperunt Iesum, & velut canes in innocentem agnū, cruentos ungues crudelissimè infixerunt. At ipse Iesus lenibus eos verbis blandè compellavit, dicens: *Tamquam ad latronem existis comprehendere me. Quotidie apud vos sedebam docens in templo, & non me tenuistis. Sæpè quidem & capere me & occidere desiderastis, sed nondum venerat hora mea. Jam verò adest hora illa & potestas tenebrarum: explete jam sitim & ferocitatem vestram in me.*

Tunc discipuli omnes, relicto Magistro suo inter manus impias fu-

Mat. 26.
 Mansuetudo oburgatione milites in captivam irruentes aliquid loquitur
 Luc. 22.

2.
 Mat. 26.
 Unde est

Dom-rentium Judæorum, *fugerunt*. O!
quas quis jam cogitare sufficiat, quan-
passio-tam afflictionem, contemptum &
nis ex-ignominiam feroces illi amabili
plica-Domino irrogarunt? Et licet ea
vio. quæ hic passus est Dominus, non
quanta
hic à mi-
lit. hu-
passu fu-
erit De-
minu.
 Mat. 17.
 ita aperte ex verbis Evangelista-
 rum perspiciantur, subtiliter ta-
 men colligere & elicere ea possu-
 mus ex verbis illis Evangelicis,
 quibus ipse Dominus Iesus de B.
 Joanne Baptista ait, *Fecerunt in*
eo quæcumq; voluerunt: ac mox de
 seipso subjunxit, *Sic & Filius ho-*
minis passurus est ab eis. Et quis æ-
 stimare possit, quænam in eum
 machinati sint, si fecere quidquid
 illis placuit? Quid enim (cùm ira
 essent fervidi) eos non fecisse pu-
 tamus? Nulla mens capere valet,
 quàm inhumaniter benignissi-
 mum Dominum tractaverint; ut-
 pote tam diu quæsitum & expe-
 ctatum ad mortem, cui tot jam
 minas intulerant. Tyrannico
 prorsus & crudeli animo agnum
 innocentem invaserunt, cujus
 sanguinem ardentissimè sticerant.
 Quidquid veneni, acerbatis,
 iræ, malitiæ, & ferocitatis ex
 multo antè tempore in corde cõ-
 gestum foverant, jam cumulatum
 in ipsum vomuerunt. Alius qui-
 dem capillos, alius barbam velle-
 bat. Hic pectori, ille collo manus
 injecit. Iste in amabilem faciem
 alius in caput sanctissimum pug-
 nos impingebat: quidam manus
 benedictas durissimè colligabant.
 quis explicet, quot blasphemias,
 quot cõtumelias, & exprobratio-
 nes, quot fœda pbrofãq; cogno-

Barbara
 Judæorũ
 in ipsum
 Christum
 crudeli-
 ter.

mina dulcis Dominus audire coa-
 ctus sit? Nesciebant planè, ut suæ
 in ipsũ satisfacerent malitiæ, qui-
 bus probris & cruciatibus in eum
 deservirent. Quamvis enim, quid-
 quid fallaci & tyrannico corde
 concipere possent, in ipsum exer-
 cerent, nec sic tamen litis eorum
 sanguinaria explebatur: plusque
 multo affectu & desiderio, quàm
 opere faciebant. Quantò namque
 virulentus eorum animus plus
 nequitia malitiæque evomebat,
 eò magis ardebat fraudem falla-
 ciamq; moliri. Et quia Dominus
 supinos eos dejecerat in terram,
 præ nimio furore & ipsum vicif-
 sim supinum jactabant in terram:
 insidentisque divino pectori il-
 lius, sacratissimam faciem & os
 venerandum dirè contundebant.

Vide hic obiter, ut singuli pe-
 nè passionis Christi articuli, in-
 star mortis, acerbi fuere. Respi-
 ce nunc, & anima mea, oculis cor-
 dis Dominum & Creatorem tu-
 um, cujus celsitudinem Angeli
 mirantur, quàm nimium abjectus
 & humiliatus est propter peccata
 tua. Admirare hoc, contremif-
 cens. Vide, & diligenter rimare,
 uti altissima illa Majestas, pro te
 immensa vilitate sese dejecerit, &
 quasi annihilaverit. Maximè ve-
 rò expende amorem illum arden-
 tissimum, ex quo istud facere vo-
 luit, quando quidem ille solus fuit
 in causa cur id fecerit. Attende
 etiam duritiam & dissolutionem
 tuam, quod tam parum timoris
 habes: simulque erubescere, quod
 tam

3.
 Acerbi-
 tar passio-
 nu Dni
 minia.

Amor
 stri Chris-
 tum tam
 acerbis
 pati cob-
 rit.

Attende
 inprati-
 tudinem
 tuam.

MARGARITUM SPIRITUALE. 91

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
ALICA-
TIO.

tam pro nihilo ducis peccare, & tam facile te ipsam damnationi exponis, quam Christus tam im-
mensis cruciatibus tantoque labore redemit.

4.
Psalmi-
sta Da-
vid hanc
Christi
compre-
hensione
pingit ad
vitium.
Psal. 21.

Deinceps corde afflicto & flentibus oculis doctore, ut inclementes illi Dominum gloriae pedibus conculcarent, quod nimirum per Prophetam queritur, dicens: *Circumdederunt me vituli multi, tauri pingues obsederunt me.*

Psal. 122

& Circumdederunt me canes multi. Supra dorsum meum fabricauerunt peccatores, prolongaverunt iniquitatem suam. Ego autem sum vermis, & non homo, opprobrium hominum, & abjectio plebis. Numquam latro aut scelestus quispiam tam crudeliter tractatus est, aut turpiter deformatus, ut Jesus Christus Filius Dei, cui nulla umquam peccati macula adhæsit.

Psal. 21.

O dulcis Jesu! amabilis Domine, quod præ nimia pressura cor meum vertam, ignoro, dum attendo, quam indigna & acerba pertuleris propter peccata mea. Et quis tam ferreo sit pectore, ac frigido corde; quem hic amor Redemptoris nostri non accendat? Ut nos à potestate satanæ & tartareis flammis liberaret, ac sine poena ad cæleste perduceret regnum, pœnas nobis debitas implevit. O Deus misericordissime! quam tibi reddemus vicem pro ista ineffabili gratia & charitate tua? Multum quidem prius mirati sumus, quod te ad humanæ naturæ nostræ susceptionem de-

Humili-
tas passi-
onum ma-
gis humili-

ficere, & in præsepi collocari voluisti; sed dum consideramus humilitatem passionis tuæ, in qua tamquam abjectus vermiculus contemni & conculcari non dedignatus es, jam præ admiratione deficimus.

licet in-
carnatio-
ne.

Cum ergo Salvator noster, ut dictum est, tam crudeliter vinctus esset, & ab impiis illis tam miserandum in modum abduceretur, discipuli nimio timore perterriti, dilectum Magistrum suum, in fugam versi, reliquerunt. Sed ô! quantus eos dolor invasit, cum ad cor reversi secum pèsarunt, quod tam fidelem Magistrum ac Dominum suum tam infideliter deseruerant, in maxima necessitate constitutum? Nam ignita illa & penetrantia verba, quæ Christus in cœna & in via, illos commo-
nens, dixerat, adhuc ceu vivi carbonibus in eis ardebant. Quamvis enim ab igne jam se disjunxerant, attamen tamquam qui recentes ab ipso igne venerant, proflus calebant, & radii lucis adhuc in eorum micabant pectore. Et licet Christus per providam sapientiam suam parumper ab eis corporaliter discessisset, interiora nihilominus vestigia sua, & signa visitationis suæ, quæ sunt lacrymæ compunctionis, & gemitus, in eorum cordibus reliquerat. O! quantis angustis pressi-
bant, fundentes ubertim lacrymas? O! quoties flentibus oculis gembundi in cælum suspiciebant? Quam miserabiliter ulu-

6.
Mat. 26.
Capto
Christo
fuga dis-
cipulorum

Nō erant
omnino
separati
ab amore
Christi.

Pro sapen-
tia dis-
cipulorum
post fugam
sibi mu-
tuo dolo-
rem &
pudorem
exponen-
tium.

M 3. labant,

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA-
TIO.

labant, conquerentes dolorem suum, manuque comprimentes, ut orphani & oves errantes absque pastore? Quam fortiter sua tutudere pectora, dicentes: ô Magister benignissime! ô dulcissime Pater! ô suavissime Domine! qui nos tot dies in delitiis enutristi, & tamquam filios proprios sollicitè custodisti, studiosè rexisti, sapienter instituisti, ac velut cor tuum fidelissimè dilexisti. Quomodo tam turpiter à te recessimus? quomodo ita fugimus? cur te deseruimus? cur tibi ad mortem usque, uti dixeramus, non adhæsimus? O! quoties interim oculos retorserunt ad Magistrum suum, quem tam ferociter & cum tanto strepitu ad mortem duci videbant? Quoties secum stabat animi dubij, utrùm ad ipsum redirent, vel nō? Quomodo certabat in eis timor & amor? Sed erat hæc permissio divina, Deo ordinante, ut ita fieret, quod Scripturæ impleverentur.

7. Ceterum dulcis Jesus jam in mediis hostium versans manibus, ne tum quidem benignitatem suam avertit ab impiis illis, curatâ piissimè abscissâ auriculâ unius ex ministris Iudæorum. Attamen tanta hæc ejus bonitas & potètia in perfidos illos declarata, eorum faxea pectora emollire nō potuit.

8. Hinc jam ipsum crudelissimè ligatum ad Annam duxerunt. O! quis referat, quas iniurias, quantum crudelitatem, quem denique contemptum illi hac intulerint in viâ? quot eum verberibus affecerint? quot in eum blasphemias evo-

muerint? quoties eum venerandâ barbâ protraxerint? quoties pedibus eum à tergo protrulerint, pugnosque impegerint? quantopere demum properaverint, ut eum quanto cyùs Principi adducerent Sacerdotum, ac deinde neci traderent! Nemo prorsus tanta cogitare potest, quin plura in illum fecerint: quandoquidem, sicuti scriptum est, *Fece-*

runt in eo quacumque voluerunt. Attende nunc, ô anima mea, quâ miserabiliter Dominus & Creator tuus ab impiis illis vallatur ac ducitur, haud secus quàm latro quispiam & morti obnoxius, aut homo sceleratus. Et tamen in omni hac persecutione, erga homines patiens, erga Patrem gratissimus perseveravit. Cogita, quæso, qualis hæcei & quàm molesta nox fuerit. Atqui hanc ipsam tam horribilem & tristem noctem propter te sponte aggressus & perpeffus est. Igitur *adduxerunt eum ad Annam.*

9. Videamus nunc, sed multa cum compassione, quàm humiliter potens ille Dominus steterit illic vincus, demissis oculis, virgineo suffusus pudore amabilisque aspectu, coram inflato illo peccatore Anna, ab eodem iudicandus, ipse cui potestas omnis & omne iudicium à Patre delegatum est. Itaque Pontifex Annas fallaciter eum percontatus est *de discipulis suis, & de doctrina ejus*, ut ex verbis ipsius occasionem aliquam eum condemnandi subdolos caperet.

Apoc.
descriptio
ne.

Mat. 17.

Quam
tristem
pro se
stem
Christi.
Ioan. 11.

9.
Christi
humili-
tas coram
sumido
Iudæis
Pontifici

Mat. 26.

Ioan. 18.

7.
Aurien-
sum Mel-
choreffi-
suis Iesu
Ioan. 17.

8.
Ioan. 18.
Ad An-
nam du-
citur.

MARGARITUM SPIRITUALE.

DOMI-
NICA
PASSIO-
NIS EX-
PLICAC-
IO.

Constan-
ter defen-
dit doctri-
nam suam.

Alapa
percuti-
tur.
Rationem
per eam
fert.

10.
Christi
patientia
nostram
condem-
nat ira-
condiam
1. Pet. 1.

Mat. 11.

peret. Sed Christus Dei sapien-
tia, fraudem intelligens Pontifi-
cis, de discipulis quidem ea vice
subticuit, cum nec posset quid-
quam magnopere laudandum tunc
temporis de ipsis proferre: sed
quoad doctrinam suam attine-
bat, prudenter & sapienter illi re-
spondit, dicens: *Ego palam locu-
tus sum mundo; ego semper docui in
Synagoga, & in templo, quod omnes
Iudei conveniunt. Quid me inter-
rogas? Interroga eos, qui audierunt
quid locutus sim ipsis; ecce hi sciunt
quae dixerim ego.* Cumque haec
dixisset, unus assistens ministrorum,
homo impius & perfrictae fron-
tis, horribilem dedit alapam Iesu,
dicens: *Sic respondes Pontifici? Ex-
cepit alapam illam benignissime
Agnus mansuetus, nec faciem con-
traxit in rugas, nec excanduit ad
iram, non linguam laxavit ad
contumelias, nec manus extendit
ad sui capiendam ultionem; sed
mansuete respondens, ait: Si male
locutus sum, testimonium perhibe de
malo: si autem bene, quid me cadis?*

O Jesu agne mansuetissime,
quis nimiam benignitatem & pa-
tientiam tuam absque lacrymis
commemorare queat, quod gra-
tiosam faciem tuam, in quam An-
geli desiderant prospicere, tam
crudeliter a vilissimo servo ver-
berari permisisti? Et tu, anima su-
perba, aspera, & impatiens, quae
uno perturbaris verbulo, habe
passionem Christi pro vitae tuae
speculo: disce ab illo quia mitis est
& humilis corde. Contemplantur om-

nem ejus passionem, & ne semel
quidem motum eum fuisse repe-
ries erga hostes suos, sed potius
omnem benignitatem verbo, a-
spectu, & opere eis exhibuisse.
Tam enim amicabilem & tam dul-
cis est Dominus, ut nesciat inimicis
aliud quam amorem & amicitia-
m impendere. Osculatur prodito-
rem, se capere volentis sanae
auriculam abscessam: orat pro se-
crucifigentibus: imò illorum ip-
sorum peccata & duritia, gravi-
orem cruciatu afficiebant in cor-
de, quam poena exterior quam
sustinebat in corpore.

Secutus autem erat Dominum
Petrus: sed cum imponeretur ei
quod ex numero esset discipulo-
rum Christi, tereum negavit, &
& unius feminae verbo dejectus
atque superatus est, qui sibi ipsi
confidens, & animose supra na-
turae fragilitatem de se praesumens,
dixerat: *Dne, tecum paratus sum &
in carcerem & in mortem ire.* Ni-
mirum amor & ardens desiderium,
animum illius ultra vires ejus
extulerat, adeoque erexerat cor
illius, ut humanae oblivisceretur
fragilitatis suae. Ceterum tenta-
tio totum hoc invertit: jamque
sibi derelictus, discebat, quod in
fervore illo positus agnoscere non
potuit. Certè ipse divus Petrus
quamdiu cum Domino erat, nec
mortem, nec hostes, nec arma ex-
timuit (satis enim audenter in
hostes sese injecit, eos gladio cae-
dens) at ubi Dominus faciem ab
eo avertit, unius feminae verbo
dejectus

Ag-
nus
In 100
passionem
decursu
numquam
in hostes
suos com-
munito.

11.
Mat. 26.
Mat. 14.
Abnegas
Christum
Petrus
ad ancil-
la voca-
Ioan. 18.
Luc. 22.

Nempe
sibi dera-
lictus, ut
seipsum
cognosceret.

DOMI-
NICAE
PASSIO-
NIS EX-
PLICATA.
Psal. 29.
Ad se
reversu
plorat a-
mare, &
paniten-
tiam a-
git
Luc. 23.

dejectus & superatus est. Nimi-
rum hoc est quod David ait : *A-
vertisti faciem tuam à me, & factus
sum conturbatus.* Tunc verò Chri-
stus misericordia motus, oculos
gratiæ suæ convertit ad Petrum :
qui ad se reversus, cogitare cœpit
hæc sibi à Christo fuisse prædicta,
utpote quod ante galli cantum
ter eum negaturus esset. Atque ita
tactus dolore cordis intrinsecus,
foras exiens extra consortiū pec-
catorum, per quos ad casum &
culpam pertractus erat, *flevit a-
mare.*

12.
Petro ne-
gantē Do-
mini Jesu
compassio
ob disci-
pularum
fugam &
lapsum.

Videamus nunc quantus moer-
ror piiſſimum Christi cor in vase-
rit, cum videret strenuissimum cap-
put discipulorum ita miserè vi-
ctum. O quàm omnia illius vis-
cera compassione & misericordia
mota fuere, ob infirmitatem &
lapsum discipuli sui ! Sed citò
eum eripuit ex potestate satanæ,
erigens illum per prævenientem
gratiam suam. O quàm benig-
nè etiam respexit eum oculis
gratiæ suæ, permittens radios
divinæ lucis suæ micare in ob-
scurum fundum illius ! Unde
factum est, ut Petrus illicò ad se
reversus, in suum se fundum * re-
cipiens, culpam suam agnosceret,
& acerbè lugeret, statimque ad
primum gratiæ tactū à filiis tene-
brarū averſus, ad lucem sese præ-
euntem converteret. Quamvis e-
nim ex divina permissione per
infirmitatem ceciderat, attamen
reſignatus erat Deo, propriamque
funditus abnegarat voluntatem,

Reſpectu
oculorum
Christi
paniten-
tiam apa-
rabatur
Petri.

* Obser-
va fun-
dū my-
ſticum
etiā in
princi-
pio con-
verſio-
nis Pe-
tri, & cu-
juſvis in
peccati
ſtatu
conſti-
tuti.

& Domino se totum dederat ;
adeoque illum elegerat, & corde
complexus erat, ut juxta deside-
rium & affectum nihil eum posset
ab illo separare * Et licet postea
deficeret in opere, bonum tamen
illius propositum & deside-
rium erat. Hic igitur beatus
Petrus unico nutu Dei, & semel
ab eo respectus, tanta cum celeri-
tate ab omni turbatione & aver-
sione tam fortiter se convertit ad
Deū, ut is eū reciperet in gratiam,
peccata remitteret, & in amo-
re stabiliret. O Jesu benigne, quā
felices sunt illi quos ita respiciūt
oculitui, quos sic micantibus il-
lustras radiis divinæ lucis tuæ,
ut & fundum suum perspicere, &
vicia sua agnoscere queant ! Quàm
citò illi convertuntur ! Quàm ce-
lenter frigida illa & dura corda
emolliuntur, accenduntur, amo-
re liquescunt, & fluunt lacrymæ,
dicuntque : *Domine, quid me vis
facere ?* Certè mirum non fuit lu-
gere Petrum amarè : magis autem
mirandum est, non crepuisse præ
angustia & tremore cor illius ;
cùm Dominus sua eum peccata
fecit intueri, cernereque quan-
tum dilecto suo Magistro cõrem-
ptum & injuriam irrogasset. O
qui sic vel semel suum posset
fundum inspicere!

* Defe-
cit Pe-
trus in
opere
exter-
no, non
in affe-
ctu in-
terno,

Felices
quos Chri-
stus ad
paniten-
tiam re-
ſpicit.

A. G. O. I.

